B.ED. (BASIC) (SEM – I) EXAMINATION

OCT/NOV - 2017

Course - 5 : Understanding Discipline & Subject: Social Science

Time : 2 Hrs. **(Code : 8869)** **Marks : 50**

સૂચના ૧. પ્રશ્નની નીચે આપેલા ચાર વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. ૧૨

૧.૧. હિન્દુસ્તાનના વિભાજન વખતે ભારતમાં ગર્વનર જનરલ કોણ હતા?

A. મોન્ટેગ્યુ ચેમ્સફોર્ડ B. વેલેસ્લી C. માઉન્ટ બેટન D. ડેલહાઉસી

૧.૨ સ્વતંત્રતા મળ્યા બાદ ભારતના તત્કાલીન ગૃહપ્રધાન તરીકે કોની નિમણૂંક થઈ?

A. પંડિત જવાહરલાલ નહેરુ B. સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ

C. લાલ બહાદુર શાસ્ત્રી D. મહાત્મા ગાંધીજી

૧.૩ ભારતનું બંધારણ કયારે અમલમાં આવ્યું?

A. 9મી ડિસેમ્બર 1946 B. 15 મી ઓગષ્ટ 1947

C. 26મી નવેમ્બર 1949 D. 26 મી જાન્યુઆરી 1950

૧.૪ નીચે આપેલા રાજયોને દક્ષિણથી ઉત્તર દિશાના ક્રમમાં ગોઠવો.

ઉત્તરાખંડ, કેરળ, મધ્યપ્રદેશ, આંધ્રપ્રદેશ, દિલ્લી

A. ઉત્તરાખંડ, દિલ્લી, મધ્યપ્રદેશ, આંધ્રપ્રદેશ, કેરળ

B. કેરળ, આંધ્રપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ, દિલ્લી, ઉત્તરાખંડ

C. આંધ્રપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ, ઉત્તરાખંડ, દિલ્લી, કેરળ

D. કેરળ, આંધ્રપ્રદેશ, દિલ્લી, મધ્યપ્રદેશ, ઉત્તરાખંડ

૧.૫ પ્રાચીન ભારતમાં ગુરુત્વાકર્ષણના નિયમને પ્રચલિત કરનાર પ્રણાલિ બ્રહ્મસિદ્ધાંતની રચના કોણે કરી હતી?

A. બ્રહ્મ ગુપ્તે B. વાત્સ્યાયને C. મહર્ષિ ચરક D. મહામુનિ પંતજલીએ

૧.૬ સીદી સૈયદની જાળી કયાં આવેલી છે?

A. મોઢેરા B. અમદાવાદ C. પાટણ D. જૂનાગઢ

૧.૭ વિશ્વ યોગ દિવસ કયારે કઈ તારીખે ઉજવવામાં આવે છે?

A. 1 મે B. 5 જૂન C. 5 સપ્ટેમ્બર D. 21 જૂન

૧.૮ ગુજરાતના જંગલોમાંથી લુપ્ત થયેલો વન્યજીવ કયો છે?

A. ઘુડખર B. રીંછ C. વાઘ D. દીપડા

૧.૯ બ્રાભમ્ય પાંચાલે રચેલો ગ્રંથ કયો છે?

A. ચિકિત્સા શાસ્ત્ર B. પ્રજનન શાસ્ત્ર C. કામસૂત્ર D. યંત્ર સર્વસ્વ

૧.૧૦ π ની કિંમત કેટલી ગણવામાં આવે છે?

A. 4.71 B. 4.31 C. 3.14 D. 3.51

Cont........

www.mkbuonline.com

www.mkbuonline.com

૧.૧૧ રવીપાક બીજા કયા નામે ઓળખાય છે?

A. શિયાળુ પાક B. જાયદ પાક C. ઉનાળુ પાક D. ખરીફ પાક

૧.૧૨ દુનિયામાં એક કે બે સ્થળે જ મળતું સંસાધન કયા નામે ઓળખાય છે?

A. સર્વ સુલભ સંસાધન B. સામાન્ય સુલભ સંસાધન

C. વિરલ સંસાધન D. એકલ સંસાધન

પ્રશ્ન : ૨. નીચે A વિભાગમાં આપેલ બાબતો સામે B વિભાગમાંથી સાચો ઉત્તર શોધી યોગ્ય જોડી બનાવો. ૦૪

	વિભાગ A	વિભાગ B
૨.૧	મહાકવિ કાલિદાસ	A. પૃથ્વીરાજ રાસો
૨.૨	કવિ ચંદબરદાઈ	B. અષ્ટાધ્યાયી
૨.૩	શંકરાચાર્ય	C. મેઘદૂત
૨.૪	મહર્ષિ પાણિનિ	D. ભાષ્ય

પ્રશ્ન : ૩. પહેલી બે બાબતો વચ્ચેના સંબંધનું અર્થઘટન કરી, તે પ્રમાણે બાકીની બે બાબતોનો સંબંધ નિયત થાય તેમ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. ૦૪

૩.૧ મહાભારતના રચિયતા : વેદવ્યાસ :: રઘુવંશ : ?

A. કાલિદાસ B. પાણિનિ C. ભવભૂતિ D. બાણભટ્ટ

૩.૨ તાજમહેલ : શાહજહાં :: હુમાયુનો મકબરો : ?

A. જહાંગીર B. હુમાયુ C. હમીદાબેગમ D. શાહજહાં

૩.૩ પતકાઈ ટેકરીઓ : અરુણાચલ પ્રદેશ :: લૂસાઈ : ?

A. નાગાલેન્ડ B. મણિપુર C. મિઝોરમ D. મેઘાલય

૩.૪ નર્મદાબંધ : ગુજરાત :: ભાખરા–નાંગલ : ?

A. બિહાર B. પંજાબ C. આંધ્રપ્રદેશ D. કર્ણાટક

પ્રશ્ન :૪. નીચેના પૈકી કોઈપણ બેના, દરેકનો ૨૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખોઃ ૧૦

૪.૧ ભારતના સ્થાન અને વિસ્તાર અંગે માહિતી આપો.

૪.૨ ભારતીય વારસાના જતન અને સંરક્ષણ અંગે આપણી બંધારણીય ફરજો વર્ણવો.

૪.૩ વન્યજીવોના સંરક્ષણ માટેની વિવિધ યોજનાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન : ૫. નીચેના પૈકી કોઈપણ ત્રણના, દરેકનો ૧૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપોઃ ૦૬

૫.૧ દેશી રાજયોને ભારતીય સંઘમાં જોડવા સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલે કઈ અપીલ કરી હતી?

૫.૨ બિનજોડાણની નીતિનો અર્થ સમજાવો.

૫.૩ બંધારણીય ઈલાજનો હક " બંધારણના આત્મા સમાન છે." આ વિધાન સમજાવો.

૫.૪ જંગલ વિનાશના કારણો કયા–કયા છે?

૫.૫ કયુ ધાન્ય અનાજનો રાજા ગણાય છે? શા માટે?

પ્રશ્ન : ૬. નીચેના પૈકી કોઈપણ એકનો સમીક્ષાત્મક કે પૃથકકરણાત્મક ઉત્તર ૨૦૦ શબ્દોમાં લખોઃ ૦૪

૬.૧ અસહકાર આંદોલનના કાર્યક્રમો જણાવી તેની અસરો તપાસો.

૬.૨ જળસંસાધનની જાળવણીના ઉપાયોની વિશ્લેષણાત્મક ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૭. નીચેના પૈકી કોઈપણ એકનો ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપોઃ ૧૦

૭.૧ વૈદિક વિદ્યા અને ગણિતશાસ્ત્ર ક્ષેત્રે પ્રાચીન ભારતની સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

૭.૨ ભારતના કૃષિના પ્રકારો જણાવી કૃષિક્ષેત્રે થયેલા ટેકનિકલ અને અને સંસ્થાકીય સુધારાઓની ચર્ચા કરો.

www.mkbuonline.com